

SIKKERHETSDATBLAD

Dowper Pure Power

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	20.12.2011
Revisjonsdato	17.06.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Dowper Pure Power
Kjemisk navn	Tetrakloreten
REACH reg. nr.	01-2119475329-28-XXXX
CAS-nr.	127-18-4
EC-nr.	204-825-9
Indeksnr.	602-028-00-4
Artikkelnr.	341014

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe	Rengjøringsmiddel.
Kjemikaliets bruksområde	Løsemiddel til bruk i rensemaskin, perklor.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn	Sipano Norge As
Postadresse	Østensjøveien 36
Postnr.	N-0667
Poststed	Oslo
Land	Norge
Telefon	22647740
E-post	helge@sipano.no
Hjemmeside	http://www.sipano.no

Org. nr. 919 977 620

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: +47 22 59 13 00
Beskrivelse: Giftinformasjonssentralen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP
(EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Skin Irrit. 2; H315
Skin Sens. 1; H317
STOT SE3; H336
Carc. 2; H351
Aquatic Chronic 2; H411

Stoffets/blandingens farlige
egenskaper

Irriterer huden. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet. Mistenkes for å kunne forårsake kreft. Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på
merkeetiketten

Tetrakloreten

Varselord

Advarsel

Faresetninger

H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger

P201 Innhent særskilt instruks før bruk.
P261 Unngå innånding av damp.
P281 Bruk påkrevd personlig verneutstyr.
P280 Benytt vernebriller/vernehansker.
P284 Åndedrettsvern skal benyttes [ved tilstrekkelig ventilasjon].
P308+P313 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
P273 Unngå utslipp til miljøet.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB

Ikke PBT / vPvB.

Helseeffekt

Tetrakloreten kan opptas gjennom huden.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Tetrakloreten	CAS-nr.: 127-18-4 EC-nr.: 204-825-9 Indeksnr.: 602-028-00-4	Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 STOT SE3; H336 Carc. 2; H351 Aquatic Chronic 2; H411	
Innhold i henhold til bestemmelser om vaskemidler:			
Halogenerte hydrokarboner			≥ 30 %
Komponentkommentarer	CAS-nr. 127-18-4, REACH registreringsnr.:01-2119475329-28-XXXX. Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Ved store pustevansker: Kunstig åndedrett eller oksygen. Kontakt lege.
Hudkontakt	Fjern straks tilsølt tøy og vask grundig før det brukes igjen. Vask huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Øyekontakt	Skyll straks med vann. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Skyll nese, munn og svelg med vann. Gi fløte eller matolje. Fremkall ikke brekning. Kontakt lege øyeblikkelig!

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Innånding av løsemiddeldamper kan være skadelig og overeksponering kan gi hodepine, kvalme, oppkast og rus-symptomer. Hudkontakt: Allergiske hudreaksjoner: symptomer kan være rødhet, hevelse, blemmer og kløe. Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Øyekontakt: Kan irritere øynene og kan forårsake rødhet og svie.
--------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsent. Symptomatisk behandling.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Egnede slökkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
------------------------	---------------------------------------

Uegnede slokkingsmidler

Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer

Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.

Farlige forbrenningsprodukter

Kan danne giftige gasser ved forbrenning. Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO₂). Karbonmonoksid (CO). Hydrogenklorid (HCl). Klor. Fosgen (CCl₂O).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.

Annen informasjon

Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Hold uvedkommende borte fra fareområdet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og aerosoler og kontakt med hud og øyne. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Ved større utslipp til avløp/vannmiljø informeres lokale myndigheter.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se avsnitt 13).

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se også avsnitt 8 og 13.

Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Omtapping og håndtering av produktet kun i lukkede systemer. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Arbeidsforhold tilrettelegges slik at direkte kontakt unngås. Bruk arbeidsmetoder som minimerer dannelse av aerosoler. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Personer som lett får allergiske reaksjoner bør ikke håndtere produktet. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Emballasjen skal holdes tett lukket.
Forhold som skal unngås	Beskyttes mot sollys. Høy temperatur.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring	Oppbevares adskilt fra næringsmidler.
-------------------------	---------------------------------------

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Tetrakloreten	CAS-nr.: 127-18-4 EC-nr.: 204-825-9 Indeksnr.: 602-028-00-4	8 t. normverdi: 6 ppm 8 t. normverdi: 40 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: HKR	
Annen informasjon om grenseverdier	Forklaring av anmerkningene: H = Hudopptak. R = Reproduksjonsskadelige stoffer. K = Kreftfremkallende stoffer Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2015-06-26 nr 799).		

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde. Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.
--	---

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon brukes halv- eller helmaske med brunt filter (A) mot organiske løsemidler. Bruk friskluftsmaske i trange eller lukkede rom.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 136 (Åndedrettsvern – Helmasker – Krav, prøving, merking). NS-EN 140 (Åndedrettsvern - Halvmasker og kvartmasker - Krav, prøving, merking) NS-EN 14387 (Åndedrettsvern - Gassfiltre og kombinerte filtre - Krav, prøving, merking).

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale.
Egnede hansker	Nitrilgummi.

Referanser til relevante standarder NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).
NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer).

Gjennomtrengningstid Verdi: > 480 minutter.

Tykkelsen av hanskemateriale Verdi: \geq 0,6 mm

Ytterligere håndbeskyttelsestiltak Skift hansker ved tegn på slitasje.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Ved fare for sprut brukes tettsluttende, godkjente vernebriller.

Referanser til relevante standarder NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

Annen informasjon

Annen informasjon Nøddusj og mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Klar.
Lukt	Karakteristisk.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
pH	Status: I handelsvare Kommentarer: Ikke relevant.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 121 °C Test referanse: Litteraturverdi
Flammepunkt	Verdi: > 100 °C
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant.
Ekspljosjonsgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Damptrykk	Verdi: 1,73 kPa Test referanse: Litteraturverdi Temperatur: 20 °C
Damptetthet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Tetthet	Verdi: 1,625

	Kommentarer: kg/l
Løselighet i vann	Ikke blandbar.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Pow: 2,53
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Termisk nedbrytning: > 120 °C. Langsom spaltning mulig.
Viskositet	Verdi: 8 s Metode: DIN 53211 4 mm
Eksplosive egenskaper	Ikke klassifisert som eksplosivt.
Oksiderende egenskaper	Oppfyller ikke kriteriene for oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper Ikke angitt av produsenten.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ved normal bruk er det ingen kjent reaktivetsrisiko forbundet med dette kjemikaliet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Ved oppvarming > 120° kan det frigjøres helseskadelige damper. Langsom spaltning mulig.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ingen under normale forhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå varme. Unngå direkte sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningprodukt Ved oppvarming > 120°C kan det frigjøres helseskadelige damper, klor og fosgen. Se også avsnitt 5.2.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet Type toksisitet: Akutt

Testet effekt: LD50
 Eksponeringsvei: Oral
 Verdi: > 3000 mg/kg
 Art: Rotte

Type toksisitet: Akutt
 Testet effekt: LD50
 Eksponeringsvei: Dermal
 Verdi: > 10000 mg/kg
 Art: Kanin

Akutt toksisitet, estimat for blanding

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Potensielle akutte effekter

Innånding	Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet. Innånding av løsemiddeldamper kan være skadelig og overeksponering kan gi hodepine, kvalme, oppkast og rus symptomer.
Hudkontakt	Kan gi allergi ved hudkontakt. Allergiske hudreaksjoner: symptomer kan være rødhet, hevelse, blemmer og kløe. Irriterer huden. Kan gi rødhet, svie og kløe. Kan opptas gjennom huden.
Øyekontakt	Kan virke irriterende og kan fremkalle rødhet og svie.
Svelging	Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
Irritasjon	Irriterer huden.
Etsende effekt	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Aspirasjonsfare	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Forsinket / repeterende

Hudkontakt	Langvarig eller gjentatt kontakt avfetter huden og kan forårsake hudirritasjon.
Allergi	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
STOT – enkelteksponering	Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
STOT – gjentatt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske

Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Kan forårsake kreft.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt. Tetrakloreten er ikke klassifisert som reproduksjonsskadelig, men tiltaks-/grenseverdien er merket med R.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk fisk	Verdi: 5 mg/l Testvarighet: 96 h Art: Oncorhynchus Mykiss Metode: LC 50
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 8,5 mg/l Testvarighet: 48 h Art: Daphnia Magna Metode: EC50
Giftighet for bakterier	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 112 mg/l Eksponeringstid: 24 time Metode: IC50
Økotoksisitet	Giftig, med langtidsvirkning for liv i vann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Ikke lett biologisk nedbrytbar.
--	---------------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Pow: 2,53
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: 49

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Svært mobil i jordtyper.
Vannløselighet	Kommentarer: Ikke blandbar med vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Stoffet oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske).
vPvB vurderingsresultat	Stoffet oppfyller ikke gjeldende kriterier for vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	---

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
--	--

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 07 06 03 halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
NORSAS	7041 Organiske løsemidler med halogen

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN	1897
IMDG	1897
ICAO / IATA	1897

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	ENVIROMENTAL DANGEROUS SUBSTANCE, N.O.S.(ARSEN)
ADR / RID / ADN	TETRAKLORETYLEN
IMDG	TETRACHLOROETHYLENE
ICAO / IATA	TETRACHLOROETHYLENE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	6.1
IMDG	6.1
ICAO / IATA	6.1

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	III
IMDG	III
ICAO / IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Ja
--------------------	----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-A, S-A
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Forurensningskategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

ADR / RID - Annen informasjon

Farenr.	60
---------	----

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift 2008 nr. 516. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).</p> <p>Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.</p> <p>Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>FOR 2004-06-01 nr. 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), med senere endringer; §§2-12, 2-14, Vaskemidler.</p>
Kommentarer	Tetrakloreten står på den Norske Prioritetslisten.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
---	----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	<p>H315 Irriterer huden.</p> <p>H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.</p> <p>H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft</p> <p>H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.</p> <p>H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.</p>
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	<p>Skin Irrit. 2; H315;</p> <p>Skin Sens. 1; H317;</p> <p>STOT SE 3; H336;</p> <p>Carc. 2; H351;</p> <p>Aquatic Chronic 2; H411;</p>
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 17.11.2015
Brukte forkortelser og akronymer	<p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons</p> <p>IC50: Konsentrasjonen av et stoff som hemmer den biologiske eller biokjemiske funksjonen hos 50% av polulasjonen.</p> <p>LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p> <p>ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>ICAO: The International Civil Aviation Organisation</p>

	IATA: The International Air Transport Association Log Pow: Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Avsnitt som er endret fra forrige versjon: 8
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	3
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Gro Sand.